

Public Affairs Monitor

Week 24 | 2024 | 7 t/m 13 juni

De Public Affairs Monitor wordt wekelijks opgesteld door het team Public Affairs van UUV. De PA-monitor geeft een overzicht van relevante ontwikkelingen in de politiek en bij strategische stakeholders.

In deze monitor:

Algemeen

›Kandidaat-bewindspersonen bekend

Europa

›Nederland blijft bij verzet tegen uniformering sociale zekerheid EU

›Verkiezingen Europees Parlement: centropartijen behouden meerderheid, rechtse...

Arbeidsmarkt

›Kamerbrief over toegang asielzoekers tot de arbeidsmarkt

›Kamer stemt voor motie om toegang tot arbeidsmarkt voor asielzoekers te beperken

›Verplichte verzekering arbeidsongeschiktheid voor zelfstandigen in internetconsultatie

›AWVN: 'AI helpt bij oplossen krapte'

Sociaal-medisch

›Kamerbrief evaluatie fiscale ondernemersregelingen

›Beleidsreactie GR-advies Fibromyalgie

Dienstverlening

›Opzet periodiek evaluatieonderzoek Wajong

›Kabinetsreactie rapport WRR Grip

ICT & Data

›Tweede Kamer vraagt debat aan over afhankelijkheid van de Rijksoverheid van buit...

›Kabinet besluit instellingsbesluit van de Regeringscommissaris Informatiehuishoudi...

›Nieuw wetgevingsbeleid: IT en algoritmes worden sneller in traject meegenomen

Overig

›Nieuwe directeur MEE NL

ALGEMEEN

Kandidaat-bewindspersonen bekend

Op 11 juni maken de beoogd coalitiepartners bekend de nieuwe ministersploeg rond te hebben. Namens NSC zal Eddy van Hijum de nieuwe minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid worden. Ook komt er een staatssecretaris op het ministerie. Van Hijum is afkomstig van het CDA

en was voor die partij van 2003 tot 2014 Kamerlid. Hij hield zich met veel zaken bezig, waaronder sociale zaken. Na het Kamerlidmaatschap werd hij gedeputeerde in Overijssel, dat bleef hij tot vorig jaar. Kort daarna maakte hij zijn overstap naar Nieuw Sociaal Contract. Jurgen Nobel zal namens de VVD de post van staatssecretaris van SZW bekleden. Hij gaat zich bezig houden met Participatie en Integratie. Nobel is momenteel wethouder van de gemeente Haarlemmermeer. Zsolt Szabó, voormalig VVD-Kamerlid, wordt waarschijnlijk staatssecretaris Digitalisering en Koninkrijksrelaties namens de PVV. Szabó is afkomstig van Capgemini Nederland BV, waar hij zich sinds 2007 als vicepresident bezighoudt met dienstverlening in de publieke sector.

Bron: Telegraaf

EUROPA

Nederland blijft bij verzet tegen uniformering sociale zekerheid EU

Op 10 juni informeert minister Van Gennip (SZW) de Tweede Kamer over de onderwerpen en de Nederlandse standpunten daarop die op de agenda staan van de formele Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid (WSBVC) van 20 juni 2024. Tijdens de vergadering komen Europese ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bijeen om met elkaar te overleggen. Tijdens de Raad van 20 juni wordt onder andere gesproken over de sociale dimensie van de interne markt en de aannahme van kernboodschappen over de uitvoering van de aanbeveling over de integratie van langdurig werklozen op de arbeidsmarkt.

Tevens geeft de minister de stand van zaken van de onderhandelingen over de herziening van de Coördinatieverordening Sociale Zekerheid. In de brief geeft de minister aan dat Nederland zich blijft verzetten tegen de Europese plannen om de sociale zekerheidssystemen te uniformeren. De onderhandelingen over de herziening van Verordening 883/2004, die de coördinatie van sociale zekerheidssystemen binnen de EU moet regelen, lopen sinds 2016. In de recente kwartaalrapportage wordt duidelijk dat Nederland zich blijft uitspreken tegen de voorgestelde wijzigingen. Nederland heeft kritiek geuit op het huidige herzieningsvoorstel en betoogt dat het niet bijdraagt aan de beoogde modernisering van de Verordening. De Nederlandse regering benadrukt dat er sinds 2016 ingrijpende veranderingen op de arbeidsmarkt hebben plaatsgevonden, zoals toenemende digitalisering en hybride werken. Daarom pleit Nederland voor een reflectieperiode om deze veranderingen beter te kunnen integreren in de nieuwe regels.

Bron: Rijksoverheid

Verkiezingen Europees Parlement: centrumpartijen behouden meerderheid, rechtse partijen worden groter

Op 9 juni worden de uitslagen bekend van de verkiezingen van het Europees Parlement. Nederland mag 31 zetels vertegenwoordigen bij een totaal van 720. In Nederland wordt GL-PvdA de grootste met 8 zetels. PVV wint het meest en stijgt van 1 naar 6 zetels. Ook in de rest van Europa wordt er verdeeld gestemd. Over de gehele linie slaat het Europees Parlement een rechtser weg in: zeker in Frankrijk en Duitsland hebben radicaal-rechtse partijen veel kiezers getrokken. De Europese fractie van christendemocraten blijft de grootste met naar verwachting 189 zetels, waar het CDA onderdeel van is. NSC en BBB willen ook lid worden van deze familie. De Europese Sociaal-democraten volgen hierop, met 135 zetels. Uit Nederland zit de PvdA hierbij. De Liberalen (VVD en D66) zijn de derde fractie met 79 zetels. De Groenen (GroenLinks) verliezen en blijven steken 53 zetels. Daarmee behouden de middenpartijen een ruime meerderheid. De conservatieve en radicaal-rechtse Europese families, de ECR en de ID (naar

verwachting wordt de PVV hier lid van), groeien flink, voornamelijk door de winst in Frankrijk en Duitsland. Een volledig overzicht van de Nederlandse en de Europese uitslagen is via de link beschikbaar.

Op de eerstvolgende formele Europese Raad eind juni zullen de regeringsleiders al eerste gesprekken voeren over verdeling van de posten in de Commissie. Het Europees Parlement wordt op 16 juli geïnstalleerd en zal dan haar nieuwe voorzitter kiezen. De stemming voor de nieuwe Commissievoorzitter, die een meerderheid van het nieuwe Parlement achter zich zal moeten krijgen, wordt waarschijnlijk in september gehouden. In oktober en november volgen de hoorzittingen met de kandidaat-eurocommissarissen, waarna in december de nieuwe Commissie van start kan gaan.

Bron: Europees Parlement

ARBEIDSMARKT

Kamerbrief over toegang asielzoekers tot de arbeidsmarkt

Op 11 juni stuurt minister Van Gennip (SZW) de Kamer een brief over de Europese opvangrichtlijn en de betekenis hiervan voor de toegang van asielzoekers tot de arbeidsmarkt. De Kamerleden Becker (VVD) en Flach (SGP) hadden om deze brief gevraagd in verband met hun motie over dit onderwerp. Van Gennip schrijft dat de herziene opvangrichtlijn bepaalt dat lidstaten asielzoekers binnen zes maanden toegang moeten geven tot de arbeidsmarkt. Bepaalde groepen zijn hiervan uitgesloten, namelijk asielzoekers van wie het onwaarschijnlijk is dat hun asielaanvraag wordt ingewilligd. Lidstaten hoeven hun dus geen toegang tot de arbeidsmarkt te geven. De nieuwe opvangrichtlijn gaat in 2026 in, maar Becker en Flach willen liefst al vóór die tijd zorgen dat de toegang tot de arbeidsmarkt wordt beperkt voor kansarme asielzoekers. Van Gennip schrijft hierover:

‘Voor wat betreft de vraag of voorafgaand aan de implementatie van de herziene Opvangrichtlijn onderscheid gemaakt kan worden tussen verschillende groepen asielzoekers in de wachtermijn zijn er een aantal aandachtspunten. Zo zou de IND, wanneer een werkgever bij UWV een tewerkstellingsvergunning aanvraagt, voor een asielzoeker moeten kunnen aangeven of de asielaanvraag al dan niet kansrijk is. Daarbij moet worden bekeken wat dit betekent voor de behandeling van een aanvraag voor een tewerkstellingsvergunning bij UWV, en welke overige uitvoeringstechnische vraagstukken voor onder andere bijvoorbeeld de IND dit met zich brengt.’

Bron: Rijksoverheid

Kamer stemt voor motie om toegang tot arbeidsmarkt voor asielzoekers te beperken

Op 11 juni stemt de Tweede Kamer over een motie van Becker (VVD) en Flach (SGP) over de toegang van asielzoekers tot de arbeidsmarkt. Becker en Flach willen asielzoekers waarbij het niet waarschijnlijk is dat hun aanvraag wordt ingewilligd, de toegang tot de Nederlandse arbeidsmarkt ontzeggen. Hun motie luidt:

‘constaterende dat door een uitspraak van de Raad van State de 24 wekeneis is afgeschaft en alle asielzoekers na een wachttijd van zes maanden volledig de arbeidsmarkt op kunnen;

constaterende dat de nieuwe Europese opvangrichtlijn Nederland oplegt om te differentiëren tussen welke asielzoekers de arbeidsmarkt op mogen en welke niet,

verzoekt de regering op zo kort mogelijke termijn, maar in elk geval nog in 2024, te regelen dat asielzoekers waarbij het niet waarschijnlijk is dat hun aanvraag wordt ingewilligd, bijvoorbeeld omdat ze uit een veilig land komen, er gronden zijn om aan te nemen dat ze een gevaar vormen voor de nationale veiligheid of zij Dublin-claimant zijn, de toegang tot de Nederlandse arbeidsmarkt te ontzeggen.'

De fracties van NSC, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, FVD en de PVV stemmen voor de motie, waarmee deze is aangenomen.

Bron: Tweede Kamer

Verplichte verzekering arbeidsongeschiktheid voor zelfstandigen in internetconsultatie

Op 11 juni brengt minister Van Gennip (SZW) het wetsvoorstel Basisverzekering Arbeidsongeschiktheid Zelfstandigen (BAZ) in internetconsultatie. Het wetsvoorstel zorgt voor een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen. Zelfstandigen gaan onder het wetsvoorstel 195 euro per maand aan premie betalen. Als zij door arbeidsongeschiktheid niet meer het minimumloon kunnen verdienen, krijgen zij een uitkering van 70 procent van de winst vóór arbeidsongeschiktheid – tot maximaal het minimumloon – tot de AOW-leeftijd. Minister Van Gennip: 'Iedereen kan arbeidsongeschikt worden, bijvoorbeeld door een nare ziekte of een aanrijding. Dat heb je niet zelf in de hand. En als je ziek bent, is het extra naar als je ook nog in de financiële problemen komt. Met deze verzekering kunnen zelfstandigen uitgaan van een basisvangnet bij arbeidsongeschiktheid. En komen mensen niet zo maar in de bijstand met alle toetsen en het 'opeten' van het eigen vermogen als gevolg. Of worden ze afhankelijk van hun partner.' Op het moment van schrijven (14 juni) zijn er reeds 411 reacties op de internetconsultatie ingediend. Deze kunnen [hier](#) worden bekeken.

Bron: Rijksoverheid

AWVN: 'AI helpt bij oplossen krapte'

Op 11 juni houdt werkgeversvereniging AAVN haar jaarcongres. Voorzitter Raymond Puts houdt een voordracht over de rol van AI in de bestrijding van krapte op de arbeidsmarkt. Kunstmatige intelligentie (AI) kan helpen bij het oplossen van de arbeidsmarktkrapte, aldus de werkgeversvoorman. Nieuwe technologische mogelijkheden kunnen al op korte termijn medewerkers ondersteunen en taken overnemen. Het is daarbij wel zeer gewenst dat HR nauw is aangesloten bij de invoering van AI om te bepalen waar en hoe AI het best van nut kan zijn.

Bron: AAVN

SOCIAAL-MEDISCH

Kamerbrief evaluatie fiscale ondernemersregelingen

Op 12 juni stuurt staatssecretaris van Fiscale Zaken Marnix van Rij, mede namens de minister van Economische Zaken, de 'Evaluatie fiscale ondernemersregelingen' naar de Tweede Kamer. De evaluatie beoordeelt de fiscale regelingen voor IB-ondernemers op doeltreffendheid en doelmatigheid. Het voornaamste overkoepelende doel van de fiscale

ondernemerschapregelingen is het realiseren van maatschappelijke spill-overs via het stimuleren van ondernemerschap. In de evaluatie komt ook de startersaftrek, meewerkaftrek en stakingsaftrek aan bod. Voor de startersaftrek geldt een specifiek doel. De meewerkaftrek en stakingsaftrek ontberen echter een actueel doel. Experts beoordelen de regeling als enerzijds sympathiek en anderzijds als risicovol vanwege de onzekerheid van het IB-ondernemerschap. De regeling kent ook hoge uitvoeringslasten. Het onderzoek concludeert dat er waarschijnlijk betere regelingen zijn voor arbeidsongeschikten waarbij het de vraag is of een fiscale stimulans het meest doeltreffend is. Een route via UWV biedt wellicht betere uitkomsten. Het is aan een volgend kabinet om een beoordeling van de evaluatie te geven en aan te geven hoe wordt omgegaan in geval van een negatieve beoordeling van een regeling. Het onderzoek is uitgevoerd door SEO en Dialogic, onder andere met betrokkenheid van Daniël van Vuuren.

Bron: Rijksoverheid

Beleidsreactie GR-advies Fibromyalgie

Op 10 juni reageert de minister voor Medische Zorg Pia Dijkstra inhoudelijk op het advies van de commissie Fibromyalgie van de Gezondheidsraad. Het advies is eerder in maart gepubliceerd. De commissie stelt dat Fibromyalgie het arbeidsvermogen van mensen nadelig kan beïnvloeden. Verschillen tussen verzekeringsartsen in de beoordeling van het arbeidsvermogen worden soms ervaren als willekeur door cliënten. Een mogelijke verklaring voor de verschillen is dat verzekeringsartsen het medisch arbeidsongeschiktheids criterium (beschreven in richtlijn MAOC5) verschillend interpreteren. Wat betreft de willekeur die wordt ervaren adviseert de GR dat de verzekeringsartsen – in het algemeen en dus ook bij fibromyalgie - bij de arbeidsongeschiktheidsbeoordeling de focus dienen te leggen op het functioneren en de beperkingen van de persoon en minder op de oorzaak daarvan. Minister Dijkstra onderschrijft het belang om de om de maatschappelijke en persoonlijke impact van dit gezondheidsprobleem te onderkennen. Meer onderzoek en bekendheid over moeilijk objectiveerbare aandoeningen draagt bij aan de kwaliteit van het verzekeringsgeneeskundige onderzoek. Momenteel inventariseert het ministerie van SZW input van patiëntenorganisaties en worden vervolgacties onderzocht. Bijvoorbeeld een bijeenkomst met alle belanghebbenden waarbij breed wordt gekeken naar wat er mogelijk is om uitvoering te geven aan de motie van Kent. En om de ervaren problemen voor cliënten zoveel mogelijk op te lossen.

Bron: Rijksoverheid

DIENSTVERLENING

Opzet periodiek evaluatieonderzoek Wajong

Op 11 juni informeert minister Schouten de Kamer over de opzet van de rapportage Jonggehandicapten. Periodiek, iedere vier tot zeven jaar, wordt gerapporteerd over de doeltreffendheid en de doelmatigheid van het beleid en de mogelijkheden om deze te vergroten. Eind 2025 zal de minister de periodieke rapportage Jonggehandicapten aan de Kamer sturen. In deze periodieke rapportage wordt gekeken naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van maatregelen uit de Wet vereenvoudiging Wajong. Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan de evaluatie van deze wet. Ook zijn de maatregelen uit deze wet meegenomen in het kennisprogramma naar de doeltreffendheid van de re-integratie en dienstverlening voor mensen met een arbeidshandicap dat SZW en UWV gestart zijn. Het kennisprogramma is erop gericht om kennis op te bouwen over de inhoud en effectiviteit van re-integratiedienstverlening voor mensen met een arbeidsongeschiktheids- of Ziektewetuitkering. Dit wordt ook meegenomen in deze periodieke rapportage.

Kabinetsreactie rapport WRR Grip

Op 7 juni stuurt minister Van Gennip de Tweede Kamer haar reactie namens het kabinet op het rapport 'Grip. Het maatschappelijk belang van persoonlijke controle', uitgebracht door de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR). Dat gaat over de mate waarin mensen grip (controle) hebben op het eigen leven en hoe de overheid hier in het beleid rekening mee kan houden. Het kabinet ziet toegevoegde waarde van het grip-perspectief bij verschillende maatschappelijke thema's. Door mensen meer grip te geven op hun arbeidsmarktpositie, kunnen zij beter omgaan met de andere uitdagingen die het leven biedt. Mede daarom is het kabinet gekomen met een integraal en samenhangend geheel aan maatregelen om de zekerheid van werkenden én de wendbaarheid van ondernemingen te vergroten. Wanneer mensen (tijdelijk) niet of minder in staat zijn om via werk in hun inkomen te voorzien, biedt sociale zekerheid inkomensondersteuning. Waardoor zij grip op hun leven kunnen behouden. Tegelijkertijd is de sociale zekerheid uitgegroeid tot een complex geheel aan regelingen en voorwaarden, waarvan het gebruik door een brede groep mensen als ingewikkeld wordt ervaren. Zeker bij een verandering in iemands situatie, zoals weer aan het werk gaan. Het kabinet zet in op vereenvoudiging van verschillende regelingen waar mensen mee te maken kunnen hebben, zoals de arbeidsongeschiktenregelingen, de Participatiewet en de toeslagen. Daarnaast werkt het programma Vereenvoudiging inkomensondersteuning voor mensen (VIM) aan domeinoverstijgende stelselvarianten voor eenvoudiger stelsel van inkomensondersteuning met samenhang tussen toeslagen, fiscaliteit, sociale zekerheid, lokale regelingen en eigen bijdragen. Eind 2024 ontvangt de Kamer een hoofdlijnenbrief met een eerste overzicht van de stelselvarianten. Verdere uitwerking volgt in het voorjaar van 2025. Naast complexiteit kunnen ook hardheden in de sociale zekerheid zorgen voor onzekerheid en minder grip. Uitvoeringsorganisaties moeten dus voldoende ruimte krijgen om regelingen in lijn met hun achterliggende bedoeling toe te passen. En de ruimte die ze daarvoor hebben ook durven benutten.

Bron: Rijksoverheid

ICT & DATA

Tweede Kamer vraagt debat aan over afhankelijkheid van de Rijksoverheid van buitenlandse techbedrijven

Op 11 juni vraagt Tweede Kamerlid Barbara Kathmann (GL-PvdA) namens een groot aantal fracties een debat aan met de staatssecretaris van Digitalisering en Koninkrijksrelaties over de afhankelijkheid van de Rijksoverheid van buitenlandse techbedrijven. De aanleiding is de grootscheepse migratie die gepland staat naar de microsoft cloud van data van de Rijksoverheid. Daarbij wil Kathmann dat de overheid vóór het debat geen onomkeerbare stappen zal zetten.

Bron: Tweede Kamer

Kabinet besluit instellingsbesluit van de Regeringscommissaris Informatiehuishouding niet te verlengen

Op 10 juni informeert staatssecretaris Van Huffelen (Koninkrijksrelaties en Digitalisering) de Tweede Kamer over het besluit om het instellingsbesluit van de Regeringscommissaris Informatiehuishouding niet te verlengen. Ook reageert de staatssecretaris op de adviezen die tot dit besluit hebben geleid. Van Huffelen geeft aan dat het belangrijk is om hierin eigen verdere verantwoordelijkheid en regie te nemen. Daarbij past niet een verlenging van de huidige functie van Regeringscommissaris Informatiehuishouding. In lijn met de twee adviezen en de reflectie van de Regeringscommissaris zelf, meent de staatssecretaris dat het nu tijd is om in te zetten op het realiseren van structurele verbetering van de informatiehuishouding binnen de rijksoverheidsorganisaties.

Bron: Rijksoverheid

Nieuw wetgevingsbeleid: IT en algoritmes worden sneller in traject meegenomen

Op 6 juni informeert staatssecretaris Van Huffelen de Tweede Kamer over de voortgang en afdoening van moties en toezegging die raken aan het onderwerp AI en algoritmes. In de brief wordt onder andere gesproken over de AI-verordening vanuit de EU, het algoritmekader, generatieve AI en transparantieoplossingen. Daarnaast schrijft de staatssecretaris dat het kabinet vindt het belangrijk om ervoor te zorgen dat bij nieuwe wet- en regelgeving die we maken, al in een heel vroegtijdig stadium de vertaling in de uitvoering wordt meegenomen, in dit geval de uitvoering in IT en in algoritmes. Dat we ervoor zorgen dat de mensen die de wetten maken, voldoende technologiekennis hebben om te zien wat de consequenties zijn van bepaalde keuzes die erin zitten. Daarom is een nieuwe handreiking opgesteld. “De handreiking is bedoeld om een multidisciplinaire samenwerking van beleidsmakers, wetgevingsjuristen en uitvoerders te faciliteren bij het ontwikkelen van wetgeving die kan worden gecontroleerd en verantwoord kan worden uitgevoerd”, aldus Van Huffelen. De handreiking is terug te vinden in de onderdelen 4 en 5 van het [Beleidskompas](#).

Bron: Rijksoverheid

OVERIG

Nieuwe directeur MEE NL

Op 6 juni maakt MEE NL bekend dat Janneke Slink per 1 juni 2024 de nieuwe directeur is van MEE NL, de coöperatieve vereniging van MEE-organisaties. Ze volgt daarmee ad interim-directeur Bettie Ubels op.

Bron: MEE NL

Colofon

Het Public Affairs-team ondersteunt en adviseert UWV in contacten met de politiek en strategische stakeholders. Wil je advies of kun je zelf ondersteuning gebruiken van het PA-team? Neem dan contact met ons op: @uwv.nl.

